

Т.М. Зевченко, Н.Т. Дудик

Уманський державний педагогічний університет

Формування навичок читання в учнів початкової школи як запорука успішного подальшого навчання

Навчання іноземної мови у початковій школі є інтерактивним за своєю суттю. Воно полягає у формуванні елементарної комунікативної компетенції в основних видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні та письмі.

У навчанні англійської мови велика увага приділяється читанню, тому що воно є важливим джерелом отримання іншомовної інформації і ефективним засобом навчання. Формування навичок іншомовного читання розпочинається з перших років навчання у школі. Високий рівень сформованості навичок роботи з текстовим матеріалом є запорукою успішного подальшого навчання школяра.

Процес навчання читання як виду мовленнєвої діяльності передбачає передусім формування навичок техніки читання. Проблему формування навичок читання як у рідній, так і в іноземній мові висвітлювали В.М. Плахотник, О.Д. Кузьменко, Е.Г. Тен, О.Б. Бігич, М.В. Денисенко, К.І. Онищенко, Г.В. Рогова та інші.

Психологічні особливості шестирічних учнів суттєво впливають на ефективність навчання. Їх необхідно враховувати при визначенні змісту, засобів, методів, форм та принципів навчання. Ця проблема має бути також у центрі уваги при організації навчання техніки читання англійською мовою.

Матеріалом для читання виступають тексти, які за своїм змістом і формою відповідають рівню розвитку і навченості молодших школярів, а також вимагають від них повного і точного розуміння прочитаного.

Під час навчання техніки читання бажано застосовувати такі форми

роботи, при виконанні яких дитина не лише сидить за партою, але й рухається по класній кімнаті. Наприклад, першокласники можуть читати великі літери, що розташовані на дошці та стінах, стоячи або це може бути читання з карток, які учні демонструють один одному.

Учням початкової школи не рекомендується перевантажувати зорові аналізатори, тому зосередженому читанню варто приділяти не більше 15 хвилин, а найкраще читати по 2-3 хвилини, а потім переходити на інший вид діяльності.

Вміння працювати з підручником краще формувати поступово, використовуючи спочатку картки, на яких зображена невелика кількість літер, буквосполучень, слів і малюнків, а потім переходити до роботи з підручником.

На початковому етапі закладаються основи цього важливого виду мовленнєвої діяльності: учні засвоюють літери англійського алфавіту, вони повинні назвати літеру і звук, який вона передає, учаться читати слова, словосполучення, що дозволить їм читати вголос з правильним поділом вислову на змістові (сміслові) групи і з повним розумінням текстів, побудованих на раніше засвоєному матеріалі.

Процес формування навичок читання іноземною мовою у початковій школі має місце переважно у перший рік навчання, але для вправ з техніки читання протягом другого і третього року необхідно шукати спеціальні способи впливу на мотивацію навчання, використовуючи прийоми і види діяльності, що зацікавлять учнів.

Оволодіння технікою читання передбачає автоматизацію таких дій учнів: упізнавати, розрізняти й озвучувати букви, а також їх сполучення у словах з урахуванням правил читання, прогнозувати мовний матеріал, членувати речення на синтагми і правильно інтонувати як окремі речення, так і невеликі тексти у процесі читання вголос і мовчки.

Учні, які закінчують початкову школу, повинні навчитися сприймати

графічно представлену інформацію, переробляти, осмислювати і відтворювати її у розгорнутій (вголос) та згорнутій (мовчки) формі, тобто мають поступово ставати зрілими читачами.

Література

1. Денисенко М.В. Навчання учнів початкової школи техніки читання англійською мовою з використанням скоромовок. (Фаза контекстного читання.) / М.В.Денисенко // Іноземні мови. – 2007. - №4. – С. 40-42.
2. Денисенко М.В. Навчання учнів початкової школи техніки читання англійською мовою з використанням скоромовок. (Фаза контекстного читання.) / М.В.Денисенко // Іноземні мови. – 2008. - №1. – С. 40-42.
3. Роман С.В. Психолого-дидактичні та методичні засади сучасного навчання іноземних мов у початковій школі / С.В. Роман // Іноземні мови. – 2012. - №3. – С. 28-35.
4. Шастова І.В. Психологічні передумови навчання техніки читання учнів шестирічного віку / І.В.Шастова // Іноземні мови. – 2012. - №4. – С. 28-35.
5. Шастова І.В. Методи навчання шестирічних школярів техніки читання англійською мовою / І.В.Шастова // Іноземні мови. – 2013. - №1. – С. 17-23.